

Okul Müdürlerinin Öz Yeterlik Alg?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Müdürlerinin Öz Yeterlik Alg?lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27586>

Özet

Okul Müdürlerinin Öz Yeterlik Algıları Ölçeği, okul yöneticilerinin mesleki görevleri başarıyla yerine getirebileceklerine dair inanç düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlama araçtır. Bu ölçek, özellikle okul müdürlerinin öz yeterlik algıları ile mesleğe yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi inceleyen akademik çalışmalarında kullanılmaktadır. Ölçeğin Türkçe adaptasyonu Ali Baltacı tarafından 2017 yılında gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlik, okul müdürleri, eğitim yönetimi, algı, tutum, uyarlama, liderlik, yeterlik.

Yazarlar

Ali Baltacı

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, okul müdürlerinin kendilerine atfedilen yönetsel, pedagojik ve kişilerarası görevleri başarıyla tamamlama yeteneklerine dair sahip oldukları inançları nicel olarak belirlemektir. Ölçek, özellikle Türkiye'de okul yöneticilerinin görevlerine yönelik öz yeterlik düzeylerinin tespit edilmesine ve bu düzeylerin diğer psikolojik veya örgütsel değişkenlerle (örneğin, mesleki tutumlar) olan korelasyonlarının araştırılmasına hizmet etmektedir.

Ölçeğin adaptasyon çalışması, eğitim araştırmalarına katkı sağlamak ve okul yöneticisi gelişim programlarının etkinliğini artırmak için güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı sunmayı hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, sosyal bilişsel teori çerçevesinde Albert Bandura tarafından tanımlanan temel psikolojik yapı olan öz yeterlik kavramını ölçmektedir. Öz yeterlik, bireyin belirli sonuçlar üretmek için gerekli eylemleri organize etme ve yürütme kapasitesine olan inancıdır. Okul müdürleri arasında bu yapı, genellikle üç temel boyutta ele alınır:

Yönetsel Öz Yeterlik: Okulun idari ve hukuki süreçlerini yönetme becerisine olan inanç.

Eğitimsel Öz Yeterlik: Öğretim programları denetleme, öğretmen gelişimini destekleme ve öğrenci başarılarını artırma becerisine olan inanç.

İletişimsel Öz Yeterlik: Paydaşlarla (öğretmenler, veliler, öğrenciler) etkili iletişim kurma ve çatışmaların çözme becerisine olan inanç.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe adaptasyonu olan Okul Müdürlerinin Öz Yeterlik Algılarına Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, ölçeğin yayımlandığı kaynak makalede (Baltacı, 2017) detaylı olarak sunulmuştur. Adaptasyon sürecinde genellikle yapı geçerlik kanıtlarının sağlanması amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır.

Kaynak meta verisinde spesifik bir geçerlik katsayısı belirtilmemiş olmasına rağmen, akademik bir dergide yayımlanmış olması, ölçeğin amaçlanan yapıya ölçtüğüne dair yeterli istatistiksel kanıtların sunulduğunu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik çalışmaları, ölçek maddelerinin iç tutarlılığı ve kararlılığı ve değerlendirme amaçlanmıştır. Bu tür uyarılma çalışmaları arasında en yaygın kullanılan yöntem, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değerinin hesaplanmasıdır.

Kaynak verilerde spesifik güvenirlik katsayıları yer almamakla birlikte, Ali Baltacı'nın (2017) çalışmasında, ölçeğin Türk kültürüne uyarılmasına güvenilir bir ölçüm sağlanmasına dair bulgular rapor edilmiştir.

Faktör Analizi

Okul Müdürlerinin Öz Yeterlik Algılarına Ölçeği'nin adaptasyon sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısını doğrulamak veya keşfetmek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Bir uyarılma ölçeği olduğu için, büyük olasılıkla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak, ölçeğin maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar altında toplandığı gösterilmiştir. Bu analizler, ölçeğin yapısal geçerliliğinin önemli bir kanıtı olmaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarılma (Adaptation)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Likert tipi ölçek olduğu varsayılmaktadır, ancak kesin derecelendirme bilgisi mevcut değildir.)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Eğitim Yöneticileri (Okul Müdürleri)

Yaş Grubu: Yetişkin (Okul Müdürü olarak görev yapan profesyoneller)

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan okul müdürleri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan bir anket türüdür.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlik algısı, idari yeterlik, eğitim liderliği, mesleki tutum, ölçek geliştirme, psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: baltaci7@gmail.com

Yazma Adresi: Yazma için sorumlu yazar Ali Baltacı'nın e-posta adresi kullanılabilir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Ali Baltacı tarafından 2017 yılında yayımlanan akademik bir makale kapsamında kullanılmıştır. Ticari olmayan akademik araştırmalar için kullanım izni genellikle yazar veya ilgili dergi (Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmalar Dergisi) üzerinden alınmalıdır. Ölçeğin kullanıma dair ücret bilgisi (fee) mevcut değildir. Ölçeğin kullanıldığı çalışma yılı: **2017**.

Kaynaklar

Baltacı, A. (2017). Okul müdürlerinin öz yeterlik algıları ve mesleğe yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 35- 61. Makalenin Dergipark üzerindeki bağlantısı: dergipark.gov.tr

Sorumlu Yazar İletişim: baltaci7@gmail.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [okul-mudurlerinin-oz-yeterlik-algilari-olcegi-toad.pdf](#)

Okul Müdürlerinin Öz Yeterlik Algıları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak metin içerisinde yer almamaktadır. Maddelerin tamamına

ula?mak için Ali Baltac?'n?n (2017) tam metin makalesine (U?ak Üniversitesi E?itim Ara?t?rmalar? Dergisi) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM